

Poštovana gospodo i gospođe!

Srdačno vas pozdravljam, zahvalan na vašoj dobrodošlici i na riječima koje su mi upućene. Sretan sam što sam ovdje kako bih posjetio dragi narod Ekvatorijalne Gvineje. Posjećujući ovu zemlju, sveti papa Ivan Pavao II., gospodine Predsjedniče, opisao je Vašu osobu kao “simbolično središte prema kojem se slijevaju žive težnje jednog naroda za uspostavom društvene klime istinske slobode, pravde, poštovanja i promicanja prava svake osobe ili skupine, te boljih životnih uvjeta koji svima omogućuju ostvarenje kao ljudi i kao djece Božje” (sv. Ivan Pavao II., *Govor predsjedniku Ekvatorijalne Gvineje*, Malabo).

To su riječi koje i danas ostaju aktualne i koje propituju svakoga tko nosi javnu odgovornost. Uostalom, “radosti i nade, žalosti i tjeskobe ljudi našega vremena, osobito siromašnih i svih koji trpe, ujedno su i radosti i nade, žalosti i tjeskobe Kristovih učenika, i nema ničega istinski ljudskog što ne bi našlo odjeka u njihovu srcu” (pastoralna konstitucija *Gaudium et spes*, 1).

Ove riječi konstitucije “*Gaudium et spes*” Drugog vatikanskog koncila na najbolji način izražavaju razloge i osjećaje koji me vode k vama: da učvrstim u vjeri i utješim narod ove zemlje koja se brzo mijenja. Kao što u Božjem srcu, tako i u srcu Crkve odjekuje sve što se ovdje događa među milijunima muškaraca i žena za koje je naš Gospodin Isus Krist dao svoj život.

Vi znate da je sveti Augustin tumačio događaje i povijest prema modelu dvaju gradova: Božjega, vječnoga, obilježenog bezuvjetnom ljubavlju (*amor Dei*), povezanom s ljubavlju prema bližnjemu, osobito prema siromašnima; i zemaljskoga, privremenog prebivališta u kojem muškarci i žene žive do smrti. U toj perspektivi ta dva grada postoje zajedno sve do kraja vremena (usp. *De civitate Dei*, 19,14), a svaki čovjek svojim odlukama iz dana u dan pokazuje kojemu od njih želi pripadati. Znam da ste započeli velik projekt izgradnje grada koji je prije nekoliko mjeseci postao nova prijestolnica vaše zemlje. Željeli ste ga nazvati imenom u kojemu odjekuje biblijski Jeruzalem – *Ciudad de la Paz*. Neka takva odluka potakne svaku savjest da se zapita kojemu gradu želi služiti! Kao što sam imao priliku podsjetiti Diplomatski zbor akreditiran pri Svetoj Stolici, za velikog oca Augustina zemaljski grad usmjeren je na sebičnu ljubav (*amor sui*), na želju za moći i svjetovnom slavom koja vodi u propast.

Nasuprot tome, Augustin smatra da su kršćani pozvani živjeti u zemaljskom gradu, ali srcem i umom usmjerenim prema nebeskom gradu, svojoj pravoj domovini. To je grad prema kojem je Abraham “pošao ne znajući kamo ide. Vjerom se nastanio u obećanoj zemlji kao u tuđini, boraveći u šatorima zajedno s Izakom i Jakovom, subaštinicima istog obećanja. Jer očekivao je grad s čvrstim temeljima, kojemu je graditelj i tvorac sam Bog” (Heb 11,8-10).

Svako ljudsko biće može cijeliti drevnu svijest da na zemlji živi samo prolazno. Ključno je uočiti razliku između onoga što traje i onoga što prolazi, ostajući slobodan od nepravednog bogatstva i iluzije dominacije. Osobito, “kršćanin, živeći u zemaljskom gradu, nije stran političkom svijetu, nego nastoji primijeniti kršćansku etiku, nadahnutu Svetim pismom, na civilnu vlast. Božji grad ne nudi politički program, nego pruža dragocjena razmišljanja o temeljnim pitanjima društvenog i političkog života” (*Govor Diplomatskom zboru*, 9. siječnja 2026.).

Danas socijalni nauk Crkve predstavlja pomoć svima koji žele suočiti se s “novim stvarima” koje destabiliziraju planet i ljudski suživot, tražeći prije svega Kraljevstvo Božje i Njegovu pravednost. To je temeljni dio poslanja Crkve: pridonositi oblikovanju savjesti navještajem Evanđelja, nudeći moralne kriterije i autentična etička načela, uz poštovanje slobode svakog pojedinca i autonomije naroda i njihovih vlada. Cilj socijalnog nauka jest odgajati za suočavanje s problemima, koji su uvijek različiti, jer je svaka generacija nova, s novim izazovima, snovima i pitanjima.

Posebno se pred nama pojavljuju pitanja koja potresaju same temelje ljudskog iskustva. Kao što sam imao priliku naglasiti, uspoređujući naše vrijeme s razdobljem u kojem je papa Lav XIII. objavio “*Rerum novarum*”, danas “isključenost predstavlja novo lice društvene nepravde. Jaz između ‘male manjine’ – 1 % stanovništva – i goleme većine dramatično se povećao. [...]

Kada govorimo o isključenosti, suočavamo se i s paradoksom. Nedostatak zemlje, hrane, stanovanja i dostojanstvenog rada koegzistira s pristupom novim tehnologijama koje se šire posvuda globaliziranim tržištima. Mobilni telefoni, društvene mreže, pa čak i umjetna inteligencija, dostupni su milijunima ljudi, uključujući i siromašne” (*Govor narodnim pokretima*, 23. listopada 2025.). Stoga je neizostavna zadaća civilnih vlasti i dobre politike uklanjati prepreke cjelovitom ljudskom razvoju, čiji su temeljni principi opća namjena dobara i solidarnost.

Ne može se zanemariti, primjerice, da iznimno brz tehnološki razvoj kojemu svjedočimo potiče špekulacije povezane s potrebom za sirovinama, što često zasjenjuje temeljne potrebe poput očuvanja stvorenoga, prava lokalnih zajednica, dostojanstva rada i zaštite javnog zdravlja. U tom smislu prihvaćam poziv pape Franje, koji je prije godinu dana napustio ovaj svijet: “Danas moramo reći ‘ne’ ekonomiji isključenosti i nejednakosti. Ta ekonomija ubija” (*Evangelii gaudium*, 53).

Još je očitije nego prije nekoliko godina da su među glavnim uzrocima oružanih sukoba kolonizacija naftnih i rudnih nalazišta, bez poštovanja međunarodnog prava i prava naroda na samoodređenje. Iste nove tehnologije često se osmišljavaju i koriste prvenstveno u vojne svrhe, u okvirima koji ne upućuju na rast mogućnosti za sve. Naprotiv, bez promjene u preuzimanju političke odgovornosti i bez poštovanja institucija i međunarodnih sporazuma, sudbina čovječanstva može biti ozbiljno ugrožena. Bog to ne želi. Njegovo sveto ime ne smije se obeščaćivati željom za dominacijom, nasiljem i diskriminacijom; osobito se nikada ne smije prizivati kako bi se opravdale odluke i djela smrti.

Vaša zemlja neka ne oklijeva preispitati svoje razvojne putove i pozitivne prilike za djelovanje na međunarodnoj sceni u službi prava i pravde.

Vaša je zemlja mlada! Siguran sam stoga da ćete u Crkvi pronaći pomoć u oblikovanju slobodnih i odgovornih savjesti kako biste zajedno koračali prema budućnosti. U svijetu ranjenom nasiljem, narodi žude za pravdom. Treba cijeniti one koji vjeruju u mir i usuditi se voditi politike koje idu protiv struje, stavljajući opće dobro u središte. Potrebna je hrabrost novih vizija i odgojni savez koji mladima daje prostor i povjerenje.

Božji grad, grad mira, treba prihvatiti kao dar odozgor kojem treba usmjeriti želju i sve naše resurse. To je obećanje i zadaća. Njegovi će stanovnici “prekovati svoje mačeve u plugove, a koplja u srpove” (Iz 2,4) i, nakon što svaka suza bude otrta, sudjelovat će na gozbi koja više ne će biti rezervirana za elitu, jer će obilna jela i izvrsna vina biti podijeljena svima (usp. Iz 25,6).

Gospodine Predsjedniče, dame i gospodo, koračajmo zajedno, s mudrošću i nadom, prema Božjem gradu, koji je grad mira.